

DE PUNTJES OP DE I's.

DOOR

A. STEHOUWER.

De schrijver, die tengevolge van een artikeltje van mijn hand over het nemen van afdrukken tot het vervaardigen van een volle prothese een opstel heeft gepubliceerd in het T. v. T. 15 Jan. '22, maakt ten mijnen opzichte voornamelijk twee opmerkingen. ¹⁾

Ten eerste. „Het is jammer dat geen literatuuropgave werd gepubliceerd, want dan zou waarschijnlijk *Greene*, die deze methode heeft uitgedacht en beschreven, er niet bij geweest zijn.”

Ten tweede. „Het is in zeer vele gevallen mogelijk, indien streng doorgevoerd, voor de bovenkaak ook prothesen te maken, waarvan de gehemelteplaat voor een zeer groot gedeelte kan worden weggelaten.”

Dit houdt verband met het slot van het artikel.

„Indien men consequent deze methode van *Greene* doorvoert, zal het niet noodig zijn weer tot gipsafdrukken te *vervallen*.” (Ik cursiveer.)

Ten eerste. De gemakkelijkste zaak ter wereld is het publiceeren van een vrij volledig lijstje van auteurs op een of ander gebied. Deze lijstjes toch staan meestal reeds afgedrukt onder de artikelen, brochures of proefschriften van lieden, die over een of ander onderdeel van een of ander onderwerp iets

¹⁾ *E. J. v. d. Berg*: Het nemen van afdrukken. — T. v. T. 15 Jan. '22.

hebben gepubliceerd. Zij geven niet den minsten waarborg, dat zij *niet* zijn overgeschreven.

Iets anders is het onder aan de bladzijde opgeven van de plaats van een al of niet woordelijk *citaat*.

De lezer kan dan onmiddellijk nagaan of er juist is geciteerd.

Dit is door mij nagelaten omdat de auteurs en de werkjes, die besproken zijn en het artikel zelf genoemd worden. Er is een uitzondering waarop aanmerking te maken zou zijn en dat is waar gezegd wordt dat Gysi heeft geconstateerd dat de rubberplaat door veranderingen in het materiaal op de processus alveolaris afstaat en daardoor op de harde plek rijdt. Hier had vermeld moeten worden: *Revue trimestrielle suisse d'Otologie* vol. XXZ No. 2 1920 pag. 40 A. Gysi. „Les déformations des appareils en vulcanite et les moyens de les éviter.”

Dat ik nu niet zou weten, dat deze stentsafdrukmethode zijn origine vindt bij Greene, valt moeilijk vol te houden, als ik eraan herinner, dat deze naam in dit verband door mij genoemd is op blz. 856 T. v. T. 15 Nov. 1921. Voor 't oogenblik voeg ik daar nog aan toe *Supplee* en waarschijnlijk is ook *Gysi* niet geheel vreemd aan de modificatie der methode „Greene”. En ook in het door mij genoemde artikel van *E. Kennedy* wordt, althans bij de discussiën, de naam van Greene herhaaldelijk genoemd.

Het ging er bovendien slechts om een critiek te geven op het werk van eenige jongeren terwijl daarbij een poging is gedaan het gecritiseerde te verbeteren.

Dit raakt reeds.

Ten tweede. Er zijn voornamelijk twee methoden voor het afdrukken;

1°. met gips;

2°. met stents; *a.* onder kauwdruk, *b.* zonder kauwdruk.

Beide methoden hebben voordeelen, beide hebben ook nadelen. We hebben nu eenvoudig de twee methoden gecombineerd en daarbij van ieder 't beste deel behouden:

- 1°. van gips de goede, zuivere *basis*,
- 2°. van stents de zuivere randen.

Op buitengewoon gelukkige wijze vullen zoo de methoden elkander aan, want tevens vervallen van *ieder* de nadeelen:

- 1°. van gips de onzuivere randen,
- 2°. van stents de (vaak) onzuivere basis.

Hiermede „vervallen” we dus allerminst „in gipsafdrukken”, maar benutten slechts zeer te apprecieeren eigenschappen van een materiaal, die het in een zeker stadium der bewerking biedt boven een ander.

Als Greene nu, tenslotte, bedoelt afdrukken te nemen onder kauwdruk; waarin hij nagevolgd wordt door anderen, die besproken zijn; dan heb ik *daartegenover* bedoeld afdrukken te nemen *niet* onder kauwdruk, om redenen die aangegeven zijn en die ik hier vermeerder met deze:

Zoo veel mogelijk trachten een resultaat te verkrijgen *zonder hulp* van den patiënt, of wel: onafhankelijk van diens begrip en bevattingsvermogen en de al of *niet* correcte na-volging van voorgestane manipulaties.

Het resultaat van een consequente doorvoering der „methode-Greene” is nu door collega van den Berg aangegeven als de „mogelijkheid *in zeer vele gevallen* (ik cursiveer) een prothese te maken, waarvan de gehemelteplaat voor een groot gedeelte kan worden weggelaten.”

Ik moet hier bekennen van zijn demonstraties in Groningen en Utrecht onkundig te zijn gebleven.

Maar ik heb de gecombineerde gips-stents methode aangewend voor hetzelfde doel en bovenprothesen verkregen, die, met sterk gereduceerde gehemelteplaten, zuigen; en waarmede de patiënt dus alles kan doen wat met den afdruk in verband staat als spreken, zingen, lachen, fluiten enz.

En het is een gevolg van de strenge en doorgevoerde methodiek dezer bewerkingen, dat nu geponeerd wordt de

STELLING I.

„*Er is, bij niet-aangeslepen fronttanden voor iedere*

patiënt een volledig bovenkunstgebit „zonder gehemelteplaat” te maken, dat aan de eisch van physiologische functioneering voldoet, inzoverre deze functies verband houden met den afdruk.

Het voldoen aan de grootste en voornaamste eisch, die aan een volle prothese gesteld wordt: het functioneeren bij de maaltijden, heeft Prof. A. Gysi voor zijn rekening genomen, althans tot nog toe. En het is van het uiterste belang voor de mogelijkheid van het doorvoeren der beschreven gebitvorm de verstelbare articulator 1914 te gebruiken.

De methode van afdrucken en beetbepalen is dan ook gedacht in verband met het gebruik van dezen articulator en het is van gewicht de beet te bepalen in dezelfde zitting waarin de randcorrectie van de afdrukken gebeurt, omdat de afdrukken tegelijkertijd als beetplaten dienst doen. Opdat hier geen ongelukjes mee zullen kunnen gebeuren, worden vóór de randcorrectie de beetwallen van stents aangebracht. Zoo is het bepalen van de beet een onderdeel van het nemen van afdrukken; beetplaten worden niet gebruikt en de kans op beschadiging der modellen is uiterst gering. (Zie: *E. J. van den Berg*, Het nemen van afdrukken T. v. T. Jan. 1922 pag. 8 boven).

Voor wie het werk van Gysi kent is dit zonder meer duidelijk.

Inzover nu deze articulator kans biedt op een constant goed resultaat van kauwfunctie breiden we de eerste stelling uit:

STELLING II.

Het is mogelijk om, bij niet-aangeslepen fronttanden, onafhankelijk van den bouw van de bovenkaak in 't algemeen en van de processus alveolaris in het bijzonder, volle prothesen te maken met bovenstukken „zonder gehemelteplaat”, die, de uitzondering waarin de Gysi-Rumpell articulator 1914 niet voorziet daargelaten, functioneel constant zijn.